

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వాల్మీకీయరామాయణం

॥ సుందరకాండం ॥

ద్వితీయాశ్వాసాశ్చ సర్గః

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీసీతారామాభ్యాం నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
॥ సుందరకాండం ॥
ద్వితీయాంశః సర్గః

రాక్షసీభ్యో వనవిధ్వంసవార్తామాకర్ణ్య రావణేన కింకరాణాం ప్రేషణం
హనుమతా తేషాం సంహారశ్చ

తతః పక్షినినాదేన వృక్షభంగస్వనేన చ |
బభూవుస్త్రాససంభ్రాంతాః సర్వే లంకానివాసినః || 5.42.1 ||

విద్రుతాశ్చ భయత్రస్తా వినేదుర్మృగపక్షిణః |
రక్షసాం చ నిమిత్తాని క్రూరాణి ప్రతిపేదిరే || 5.42.2 ||

తతో గతాయాం నిద్రాయాం రాక్షసోఽవికృతాననాః |
తద్ వనం దదృశుర్భగ్నం తం చ వీరం మహాకపిం || 5.42.3 ||

స తా దృష్ట్వా మహాబాహుర్మహాసత్త్వో మహాబలః |
చకార సుమహాద్రూపం రాక్షసీనాం భయావహం || 5.42.4 ||

తతస్తు గిరిసంకాశమతికాయం మహాబలం |
రాక్షసోఽవానరం దృష్ట్వా పప్రచ్ఛర్జ్జనకాత్మజాం || 5.42.5 ||

కోఽయం కస్య కుతో వాయం కినిమిత్తమిహాగతః |
కథం త్వయా సహనేన సంవాదః కృత ఇత్యుత || 5.42.6 ||

ఆచక్ష్య నో విశాలాక్షి మా భూత్తే సుభగే భయం |
సంవాదమసితాపాంగి త్వయా కిం కృతవానయం || 5.42.7 ||

అథాబ్రవీత్ తదా సాధ్వీ సీతా సర్వాంగశోభనా |
రక్షసాం కామరూపాణాం విజ్ఞానే కా గతిర్మమ || 5.42.8 ||

యూయమేవాస్య జానీత యోఽయం యద్ వా కరిష్యతి |
అహిరేవ హ్యహేః పాదాన్ విజానాతి న సంశయః || 5.42.9 ||

అహమప్యతిభీతాస్మి నైవ జానామి కో హ్యయం |
వేద్మి రాక్షసమేవైనం కామరూపిణమాగతం || 5.42.10 ||

వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా రాక్షస్యో విద్రుతా ద్రుతం |
స్థితాః కాశ్చిద్గతాః కాశ్చిద్ రావణాయ నివేదితుం || 5.42.11 ||

రావణస్య సమీపే తు రాక్షస్యో వికృతాననాః |
విరూపం వానరం భీమం రావణాయ న్యవేదిషుః || 5.42.12 ||

అశోకవనికామధ్యే రాజన్ భీమవపుః కపిః |
సీతయా కృతసంవాదస్తిష్ఠత్యమితవిక్రమః || 5.42.13 ||

న చ తం జానకీ సీతా హరిం హరిణలోచనా |
అస్మాభిర్బహుధా పృష్టా నివేదయితుమిచ్ఛతి || 5.42.14 ||

వాసవస్య భవేద్ దూతో దూతో వైశ్రవణస్య వా |
ప్రేషితో వాపి రామేణ సీతాన్వేషణకాంక్షయా || 5.42.15 ||

తేనైవాద్భుతరూపేణ యత్తత్తవ మనోహరం |
నానామృగగణాకీర్ణం ప్రమృష్టం ప్రమదావనం || 5.42.16 ||

న తత్ర కశ్చిదుద్దేశో యస్తేన న వినాశితః |
యత్ర సా జానకీ దేవీ స తేన న వినాశితః || 5.42.17 ||

జానకీరక్షణార్థం వా శ్రమాద్ వా నోపలక్ష్యతే |
అథవా కః శ్రమస్తస్య సైవ తేనాభిరక్షితా || 5.42.18 ||

చారుపల్లవపత్రాఢ్యం యం సీతా స్వయమాస్థితా |
ప్రవృద్ధః శింశపావృక్షః స చ తేనాభిరక్షితః || 5.42.19 ||

తస్యోగ్రరూపస్యోగ్రం త్వం దండమాజ్ఞాతుమర్హసి |
సీతా సంభాషితా యేన వనం తేన వినాశితం || 5.42.20 ||

మనఃపరిగృహీతాం తాం తవ రక్షోగణేశ్వర |
కః సీతామభిభాషేత యో న స్యాత్ త్యక్తజీవితః || 5.42.21 ||

రాక్షసీనాం వచః శ్రుత్వా రావణో రాక్షసేశ్వరః |
చితాగ్నిరివ జజ్వాల కోపసంవర్తితేక్షణః || 5.42.22 ||

తస్య క్రుద్ధస్య నేత్రాభ్యాం ప్రాపతన్నాశ్రుబిందవః |
దీప్తాభ్యామివ దీపాభ్యాం సార్చిషః స్నేహబిందవః || 5.42.23 ||

ఆత్మనః సదృశాన్ వీరాన్ కింకరాన్నామ రాక్షసాన్ |
వ్యాదిదేశ మహాతేజా నిగ్రహార్థం హనూమతః || 5.42.24 ||

తేషామశీతిసాహస్రం కింకరాణాం తరస్వినాం |
నిర్యయుర్భవనాత్ తస్మాత్ కూటముద్గరపాణయః || 5.42.25 ||

మహోదరా మహాదంష్ట్రా ఘోరరూపా మహాబలాః |
యుద్ధాభిమనసః సర్వే హనూమద్గ్రహణోన్ముఖాః || 5.42.26 ||

తే కపిం తం సమాసాద్య తోరణస్థమవస్థితం |
అభిపేతుర్మహావేగాః పతంగా ఇవ పావకం || 5.42.27 ||

తే గదాభిర్విచిత్రాభిః పరిఘైః కాంచనాంగదైః |
ఆజగ్ముర్వానరశ్రేష్ఠం శరైరాదిత్యసన్నిభైః || 5.42.28 ||

ముద్గరైః పట్టశైః శూలైః ప్రాసతోమరపాణయః |
పరివార్య హనూమంతం సహసా తస్థురగ్రతః || 5.42.29 ||

హనూమానపి తేజస్వీ శ్రీమాన్ పర్వతసన్నిభః |
క్షితావావిద్ధ్య లాంగూలం ననాద చ మహాధ్వనిం || 5.42.30 ||

స భూత్వా తు మహాకాయో హనూమాన్ మారుతాత్మజః |
పుచ్చమాస్ఫోటయామాస లంకాం శబ్దేన పూరయన్ || 5.42.31 ||

తస్యాస్ఫోటితశబ్దేన మహతా చానునాదినా |
పేతుర్విహంగా గగనాదుచ్చైశ్చేదమఘోషయత్ || 5.42.32 ||

జయత్యతిబలో రామో లక్ష్మణశ్చ మహాబలః |
రాజా జయతి సుగ్రీవో రాఘవేణాభిపాలితః || 5.42.33 ||

దాసోఽహం కోసలేంద్రస్య రామస్యాక్లిష్టకర్మణః |
హనూమాన్ శత్రుసైన్యానాం నిహంతా మారుతాత్మజః || 5.42.34 ||

న రావణసహస్రం మే యుద్ధే ప్రతిబలం భవేత్ |
శిలాభిశ్చ ప్రహరతః పాదపైశ్చ సహస్రశః || 5.42.35 ||

అర్దయిత్వా పురీం లంకామభివాద్య చ మైథిలీం |
సమృద్ధార్థో గమిష్యామి మిషతాం సర్వరక్షసాం || 5.42.36 ||

తస్య సన్నాదశబ్దేన తేఽభవన్ భయశంకితాః |
దదృశుశ్చ హనూమంతం సంధ్యామేఘమివోన్నతం || 5.42.37 ||

స్వామిసందేశనిః శంకాస్తతస్తే రాక్షసాః కపిం |
చిత్రైః ప్రహరణైర్భ్రమైరభిపేతుస్తతస్తతః || 5.42.38 ||

స తైః పరివృతః శూరైః సర్వతః స మహాబలః |
ఆససాదాయసం భీమం పరిఘం తోరణాశ్రితం || 5.42.39 ||

స తం పరిఘమాదాయ జఘాన రజనీచరాన్ |
సపన్నగమివాదాయ స్ఫురంతం వినతాసుతః || 5.42.40 ||

విచచారాంబరే వీరః పరిగృహ్య చ మారుతిః |
సూదయామాస వజ్రేణ దైత్యానివ సహస్రదృక్ || 5.42.41 ||

స హత్వా రాక్షసాన్ వీరః కింకరాన్ మారుతాత్మజః |
యుద్ధాకాంక్షీ మహావీరస్తోరణం సమవస్థితః || 5.42.42 ||

తతస్తస్మాద్ భయాన్ముక్తాః కతిచిత్తత్ర రాక్షసాః |
నిహతాన్ కింకరాన్ సర్వాన్ రావణాయ న్యవేదయన్ || 5.42.43 ||

స రాక్షసానాం నిహతం మహాబలం
నిశమ్య రాజా పరివృత్తలోచనః |
సమాదిదేశాప్రతిమం పరాక్రమే
ప్రహస్తపుత్రం సమరే సుదుర్జయం || 5.42.44 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ద్వీచత్వారింశః సర్గః ||